KURJER WARSZAWSKI.

D. 24. Maja. — Rok 1843. Środa. № 136. Jutro, Wniebowstąpienie J. C. Uroczystość. Kurjer nie wyjdzie.

Onegdaj, wczoraj i dziś z Kościołów parafjalnych odbyte zostały Procesje, iako w dnie KRZYŻOWE. Wielu pobożnych Warszawian należało do tego religijnego obrzędu.

Ogłoszono podpisaną przez N. PANA 10go Marca r. b. *Ustawę dla Instytutu Nauczycieli Elementarnych Okręgu Naukowego Warszawskiego*, którego celem iest kształcenie Nauczycieli dla Szkół Elementarnych, iak miejskich, tak wiejskich w Królestwie Polskiem. Instytut ten będzie w miasteczku *Radzyminie*, w bliskości Warszawy, pod bezpośredniem zawiadywaniem Kuratora Okręgu Naukowego Warszaws: i Rady Wychowania Publicznego. (Cała ustawa iest umieszczoną w Gazecie Rządowej). — *Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.* W wielkim tygodniu r. b. *dobroczynne Damy* uproszone przez Radę Główną Opiekuńczą Zakładów Dobrocz:, do zbierania po domach i Kościołach kwesty, przeznaczonej na wsparcie Szpitalów Warszaws:, uzbierały i wniosły na przekaz do Banku Pols:, kwoty następne JJWW. i WW.: *Werner* Katarz:(Referendarzowa) rub: sr: 450 k.30 (zł. 3002), Hr: *Skarbek* Paulina r. s. 400 k. 43 (zł. 2669 gr. 16), *Stejnkeller* Marja r. s. 303 (zł. 2020), *Łaszczyńska* Jadw: r.s.295 k.64 (zł.1970 gr.28), *Suchodolska* Anna r.s. 272 k. 73 (zł.1818 gr.16), *Karnicka* r. s. 226 k. 4½ (zł. 1506 g.29), Hr: *Sobańska* Róża r.s. 158 k. 15 (zł. 1054 g.10), *Mleczko* Alex: r. s. 155 k. 78½ (zł. 1038 gr. 17), *Domżalska* Konst: r.s. 155 k. 65 (zł. 1037 gr.20), *Augustynowicz* Józefa r. s. 155 k. 16½ (zł. 1034 gr. 13), *Pętkowska* Marja r. s. 122 k.57 (zł. 817 gr.4), *Michałowska* Izab: r. s. 116 k. 68 (zł. 777 gr.26), *Bieńkowska* Pelagja r.s.108 k.60(zł.724), *Wysocka* r. s. 104 k.24 (zł. 693 g. 28), *Paprocka* Kalixta r. s. 84 k. 68½ (zł. 564 gr. 17), *Suffczyńska* Laura r. s. 81 k. 52½ (zł. 543½), *Pusłowska* Julja r. s. 79 k. 35 (zł. 529), *Bujno* Laura r. s.73 k. 71 (zł. 491 g. 12), *Gostkowska* Emerencja r. s. 49 k. 25 (zł. 328⅓), Xiężna *Radziwiłłowa* Alex: r. s. 48 k. 90 (zł.326), *Piwnicka* Marja r.s. 48 k.4 (zł. 320 g. 8), Hr: *Łubieńska* r. s. 31 k. 85 (zł.212 gr. 10), *Łabęcka* r. s. 15 k. 78½ (zł. 105 gr. 7), *Dembińska* r. s. 12 k. 7½ (zł. 80½), *Bobrowska* r. s. 10 k. 50 (zł. 70); razem rubli sr. 3560 k. 65½ (zł. 23,737 gr. 21). Podaiąc do wiadomości publ: o wynikłości kwesty, Rada Główna ma zaszczyt oświadczyć podziękowanie Damom, które pomimo przykrej pory roku, raczyły mieć udział w tem dziele miłosierdzia. Do funduszu pochodzącego z kwesty, dodane zostały wpływy następne: z dopłaty 5cio-groszówek do biletów sprzedanych w ciągu roku na widowiska obu Teatrów, oraz bale, muzyki i inne zabawy r. s. 2687 k. 99 (zł. 14,319 gr. 28); z reprezentacji danej w Wielkim Teatrze przez Artystów tutejszych na korzyść Szpitalów, r. s. 335 k. 6½ (zł. 2233 gr. 23); z dochodu odstąpionego przez Komitet Resursy Kupieckiej z Koncertu P. *Liszta*, r. s. 253 k. 1 (zł. 1686 gr. 22); razem r. s. 6836 k. 72 (zł. 45,578 gr. 4). Fundusz takowy między Warszawskie Zakłady Dobroczynne, stosownie do ich użyteczności i potrzeb rozdzielony został następnie: dla Szpitalu *Dzieciątka*-JEZUS r. s. 1200 (zł. 8000), Sgo DUCHA PP. *Marcinkanek* r. s. 1200 (zł.8000), *Braci Miłosierdzia* r. s. 627 k. 71 (zł. 4184 gr. 22), *Starozakonnych* r. s. 600 (zł. 4000), Śgo Rocha r. s. 500 (zł. 3333 g. 10), Instytutu S° Kazimierza r.s. 450 (zł. 3000), Szpitalu Śgo Łazarza r. s. 450 (zł. 3000), Szpitalu *Ewanielickiego* r. s. 400 (zł. 2666 g. 20), Domu przytułku w Górze *Kalwarji* (żebraków z ulic Warszawy uprzątniętych) r.s. 300 (zł. 2000), *Instytutu moral: zan: dzieci* r. s. 300 (zł. 2000), *Sal Ochrony* r. s. 253 k. 1 (zł. 1686 gr. 22), *Domu Starców wyznania Ewan:* r. s. 150 (zł. 1000), Domu przytułku Ubogich i Sierot *Starozakonnych* r. s. 150 (zł. 1000), Instytutu *Głuchoniemych* r. s. 100 (zł. 666 gr. 20), Szpitalu S° DUCHA i N. MARJI P. r. s. 100 (zł.666 gr.20), Instytutu *Oftalmicznego* r. s. 56 (zł. 373 gr. 10),

razem r. s. 6836 k. k. 72 (zł. 45,578 gr. 4). Tak hojna iałmużna przez Publiczność Warsz: złożona, zapewni znakomitą pomoc Zakładom Dobroczynnym; aby zaś ocenić potrzeby tychże Zakładów, dość iest przytoczyć, że ludność pielęgnowana w onych, w dniu wczorajszym wynosiła w ogóle osób 4454, a mianowicie: chorych 1370, Starców, Kalek i Ubogich 707, Dzieci 2377; koszt zaś żywności iednej osoby, w przecięciu, k. s. 6$^1/_5$ (gr. 12) dziennie wynosi. Nadmienić tu ieszcze wypada, że do liczb powyższych, nie wchodzi ludność Instytutu *Towarzystwa Dobroczynności* wynosząca głów 287 i osób 291 pobieraiących wsparcie na mieście z funduszów tegoż Towarzystwa. Dnia $^6/_{18}$ Maia 1843 r. Radca Stanu Prezes, *Lubowidzki*.

— W numerze 20tym *Ziemianina* Tygodnika Rolniczo-Technologicz:, między innemi znajduie się: O różnych rassach bydła rogatego. O wędzeniu szynek na sposób amerykański. O przycinaniu drzew szpalerowych i karłowatych. Agronomiczne zgromadzenie włościan w Meklemburgskiem.

— Wczoraj w Redakcji Kurjera od Bezimiennego złożono zł. 10 dla Starców w *Górze Kalwarji* Od 9cio-letniego Jana Nepomucena C. dla Osierociałych Wychowańców zł. 6 gr. 20. Z saskiego ogrodu wpłynęło dnia 22go b. m. zł. 30 gr. 11.

— Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł., r. s. od 14 kop. 75 do r. s. 14 k. 8 (zł. od 98 gr. 10 do zł. 98 gr. 20); wartość kuponu kop: 25$^1/_6$.

— W salonach Warszawy w tych dniach prawie nie ma zabaw siedzących, spacery maiowe są i nowością i przyiemnością i pomocne dla zdrowia; wiele Dam wyiechało dla oddychania powietrzem wiejskiem; wielu iuż wybiera się dla poratowania zdrowia do wód kraiowych i zagranicznych, ale za to są spodziewane inne, dla używania Wód Warsz:, które iuż mnóstwu chorym przywróciły zdrowie. Spodziewany iest oraz znaczny zjazd za parę tygodni na Targ Wełny, Wyści konne i sprawy S°-Jańskie.— Od poiutrza, przez dni kilkanaście nie będą widowiska w *Wielkim Teatrze*, z powodu odświeżenia wewnątrz tegoż Teatru; za to na innych Teatrach mieć będzie Publiczność codziennie widowisko.

(Art. nad.) Zmiana iaka dotknęła sąsiednie nasze miasto *Konin*, nie może być przemilczoną bez wynurzenia podziękowania Lekarzowi klassy Iszej P. *Goldberg*, który przesiedlił się ztąd do *Kalisza*, a który przez cały czas swego tutejszego pobytu dawał dowody swoich rozgałęzionych znaiomości sztuki, poświęcenia i bezinteresowności. Miasto *Konin* czuie, że traci w nim światłego i szanownego mieszkańca, a ta strata zdołała tylko być wynagrodzoną przybyciem niemniej chlubnie znanego Lekarza Iszej klassy P. Edwarda *Brünner*, który z *Kalisza* przeniósł do nas swoie zamieszkanie. Dotychczasowe miejsce iego pobytu było świadkiem iego biegłości, niezmordowanych usiłowań wiedzionych najszlachetniejszemi uczuciami ludzkości i poświęcenia. Swiadczą to o nim liczne kuracje z najpomyślniejszym skutkiem odbyte, a nadewszystko iego pomoc gotowa każdego czasu dla ubogich. Tak szanownemu gościowi serdecznie sąsiedzką podaiemy rękę.

Z Radomia.— Jeżeli Warszawa obfituie w różnego rodzaiu zabawy i przyiemności, niemniej i nasze Miasta Gubernjalne. Pierwszem atoli w tym względzie iest *Radom*. Resursa, Teatr, Koncerty, spacery, zgoła wszelkiego rodzaiu zabawy (można powiedzieć) obrały tu sobie siedlisko, i iak wprzód nudy i niesmak, tak teraz powszechna wesołość błyszczy na czole każdego tamtych stron Obywatela, co wszystko winniśmy JW. Gubernatorowi C:. Przeieżdżaiąc przez to miasto kilka razy, nie mogłem stłumić w sobie chęci zabawienia w niem przez parę tygodni, a to iedynie dla tego aby być uczestnikiem tego wszystkiego, i podziwiać to wszystko. Lecz obok zabaw których opisem napełnione są od nieiakiego czasu nasze Gazety, Radom obfituie w tak doskonałe zakłady *gastronomiczne*, iakiemi sama stolica poszczycić by się mogła. Między temi odznacza się Restauracja P. *Janiszewskiej*. Wszedłszy do niej, uderza nas najprzód piękny i widny Lokal, ładne meble, nad wyraz czyste nakrycie, zręczna i prędka usługa, potrawy smaczne a nawet wykwintne, któremi zastawiaią stół, co w naiedzonym nawet wzbudzić muszą apetyt. Słowem, iest to zakład na wysoką stopę i trzeba wyznać że tak potrzebnym iest zabawom Radomia, iak też zabawy Radomia-

wi. *Franciszek Żelazkowski*, Oby: Gubernji Mazowieckiej.

Anglja. — Król *Hanowerski* będzie Ojcem chrzestnym nowo-narodzonej Królewny angielskiej. — Jenerał *Hilgrove Turner*, który odznaczył się w *Egipcie* i *Flandrji*, rozstał się z tym światem. — Dzienniki doniosły niedawno o śmierci Pana *Arkwright* (Arkrajt) wynalazcy machin do przędzenia. Tenże zostawił starszemu swoiemu synowi dobra z rocznym dochodem 80,000 dukatów, prócz tego każdemu z 5ciu synów 3 miljony dukatów, a każdemu z 51 wnuków po 28,000 dukatów. Córkom również znaczny zapisał spadek. — Towarzystwo żeglugi parowej do *Indji zachod:*, przepisało examin bardzo ścisły dla Oficerów życzących być umieszczonymi na iego statkach. — Rząd *madrycki* poruczył Bankierowi *Oseha* wypłacenie zaległego żołdu Oficerom i wojskowym, którzy służyli w korpusie angielskim posiłkowym; nadto każdemu z nich ma być wypłacone wynagrodzenie pieniężne za odznaczenie się przeciw *Don Karolowi.*

Francja. — W liczbie Deputowanych chcą przedstawić zażalenie z powodu nabycia ogierów angielskich za summy dość znaczne. — W tych dniach zaszły niespokojności w *Sorbonie*, w czasie prelekcji Profesorów *Michelet* (Miszele) i Edgara *Quinet* (Kine), z czego wynikły spory między Duchownemi i Akademją; Nuncjusz Papiezki gorliwie stara się przywrócić zgodę. — *Don Karol* zostaie ciągle w związku listowym z kilku członkami angielskiego Parlamentu. Podróżnik który niedawno zwiedził *Bourges* (Burż) zapewnia, że *Don Karol* przepędza czas na *haftowaniu.* — Dziennik *Glob* donosi o nowem trzęsieniu ziemi w *Martynice.*

Grecja. — Król celem zaprowadzenia oszczędności w skarbie, kazał zmniejszyć wojsko do liczby 5000, znieść korpus pionjerów i ograniczyć liczbę marynarki. — Posłowi w *Stambule* Panu *Maurokordatos* przesłano zlecenia ułatwiaiące zawarcie nowego handlowego traktatu.

Niemcy. — Postanowiono aby wszystkie ulice w *Frankforcie n. M.* były oświetlone gazem. — Liczba Ministrów stanu i Rady w *Austrji* ma być o 2ch lub 3ch powiększoną. — 9go b. m. spłonęło w miasteczku *Neugradek* w *Czechach* na granicy *szląskiej* 47 domów drewnianych. — Dzienniki *wiedeńskie* powtarzaią wiadomość, iż Sułtan *Abdulmedszyd* przybędzie z odwiedzinami do *Wiednia.*

Turcja. — Uważano iż *Chosrew* Basza od nieiakiego czasu miewa częste narady z *Ryza* Baszą, mówią o utworzeniu nowego Ministerstwa w którem *Chosrew* uzyska urząd Wielkiego Wezyra, *Mumtas* Efendi Ministerstwo spraw zagr:, *Achmed Fethi* Basza Ministerstwo wojny i Seraskarjat.

Rozmaitości. — W *Berlinie* podoba się bardzo Gitarzysta przybyły z *Paryża* Stanisław *Szczepański*, którego nazywaią *Paganinim* na gitarze. Tamże bawi Komik *Kirchner* znany w *Warszawie.* — Od dawna znane są parodje, najpoważniejsze utwory poezji, myśli najszczytniejsze, najpopularniejsze dramy znalazły swoie parodje, nie dziw tedy że w *Berlinie* sparodjowano także zapał powszechny z iakim był przyjmowany nieporównany Wirtuoz *Liszt.* Wyszły pisemka przedstawiaiące w sposób zabawny uniesienie z iakiem przyjmowano Artystę; przytaczamy z nich niektóre wyciągi, a mianowicie rozmaite doniesienia: „*Pukle włosów a la Liszt.* Ponieważ niektóre Damy z powodu wyiazdu *Liszta* zapewne sobie włosy wyrwały, a przeto potrzebnym będzie zapas pukli, polecam mój skład prawdziwych pukli *a la Liszt*, z tem nadmienieniem, iż tenże był tyle łaskaw darować mi kilka swoich włosów; każda Dama kupuiąca u mnie pukle, dostanie pół włosu *a la Liszt* w dodatku.” „Szanownym Paniom donoszę, iż od dnia dzisiejszego zacznę udzielać lekcji na moim instrumencie *a la Liszt.*” „Lubownikom osobliwości, polecam pióro gęsie, którem *Liszt* list napisać *zamyślał* etc. etc.” — Rzecz szczególna ze sztuką, pisze ieden z nowoczesnych Autorów francuzkich, płacą pieniądze ogromne za naśladowanie rzeczy, która codziennie iest przed oczami. Nie iedna Dziewczyna, która za 4 franki musi przez 4 godziny siedzieć Malarzowi, w odległej ulicy umiera z głodu, gdy tymczasem iej portret przedaie się za 20,000 fr. Płacą tysiące talarów za bukiet nie maiący innego zapachu

iak tylko stęchliznę oleiu lub pokostu, gdy tymczasem bukiet rzeczywisty ze swoią wonią łagodną kosztuie tylko *10 su.* Płacą summy ogromne za 4 stopy kwadr: morza, które iest nieruchome i płaskie, gdy tymczasem za 25 fr. można widzieć z brzegów morze prawdziwe, w iego nieskończonym spokoiu, lub w iego wspaniałym gniewie, z iego szumem lub ciszą uroczystą, morze prawdziwe maiące Niebo i góry za ramy.

S Z A R A D A.

W samotnej *trzeciej drugiej*, daleko od świata,
Gdzie do *pierwszego z trzeciem* potwarz nie dolata,
Kędy ci nie zaszkodzi intrygant szkodliwy:
Tam dla duszy iest *wszystka*. tam człowiek szczęśliwy!
(Zeszła Szarada *Przebiegi*).

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Kosko Celes: Pisarz Magazy: Solne: z Wyszkowa; Gorajski Waler: Oby: z Zwolenia; Kronkowski Anto: Oby: z Tarnówka; Czarnowski Józ: Dz: z Mogielnicy; Ośmiałowski Włod: Dz: z Zabikowa: Dębski Konsta: Dz: z Zakrzewa; Truskolaski Alex: Dz: z Dańkowa.

DONIESIENIA.

Podpisany Patron Trybunału, Obrońca W. Władysława Choieckiego, ogłasza, iż zamierzona sprzedaż w drodze działów dobr GRUDKA i MOŁOŻEWA z przyległościami, w Okręgu Węgrowskim Gub: Podlaskiej nad rzeką Bugiem sytuowanych, w Kurjerze Warszawskim do Nru 125 i 132, i w innych pismach publicznych obwieszczona, nie będzie już miała nateraz miejsca. — Siedlce d. 8/20 Maia 1843 r.

Jan *Chomiczewski*, P. T. C. G. Podla:.

Na drodze pod Łomżą, zgubione zostało PRZESIEDLENIE Oswald Jakóba; ostrzega się, iż to Przesiedlenie innej Osobie służyć nie może. Uprasza się przytem o oddanie przy ulicy Chłodnej pod Nr 905.

SKŁAD TOWARÓW I WYROBÓW JEDWABNYCH i MODNYCH MORITZA SACHS W WROCŁAWIU

Naschmarkt Nro 42 na 1szem piątrze, przy rogu mostu zwanego (Schmiedebrücke).

Niniejszem mam zaszczyt o zakupionych przezemnie w miesiacu zeszłym w Paryżu, Lugdunie i Lipsku, odebranych iuż Towarach uwiadomić, i na następuiące Wyroby szczególną zwrócić uwagę. Wybór naygustowniejszych Sukien materjalnych damskich, mianowicie: Balzarin-rennaissance, Baréges, Tricotées, Batystów, Muślinów i Perkalów. Najpięknieysze Suknie ślubne, balowe i do spaceru, między ktoremi ulubione Caméleons, Peckings i Foulardsd'Orient szczególniej się odznaczaią. Znaczny assortyment prawdziwych INDYJSKICH, TURECKICH i FRANCUZKICH TERNEAUX-SZALÓW w guście ieszcze dotąd niewidzianym, i bardzo umiarkowanych cenach. Mantylki a la Princesse Clementine, Fichuscharlotte, Burnusy chińskie, Eszarpy Fichus letnie i Camails w najnowszym kroiu. Do mebli polecam w rozmaitych kolorach Axamit Utrechtski oraz iedwabne i wełniane Materje w deseniach na meble; Perkale glansowane, haftowane i deseniowane, Materje na Firanki, iakoteż Dywany i Pokrycia stołowe.

W Dobrach Czyste pod Warszawą położonych, są do wydzierżawienia dwa OGRODY fruktowe, składaiące się po największej części z drzew Czereśniowych; życzący przeto wydzierżawienia takowych, winni się zgłosić na miejsce dla złożenia swych deklaracji, do dnia 1 Czerwca r. b.

Dziś rano ciepła stopni 7. Wczoraj w połud: 16.

TEATR WIELKI. Jutro, 22 raz *Jezioro Wieszczek.* (23cie przedstawienie tej Opery, będzie aż za parę tygodni).

DIORAMA codzień na Nalewkach JP. *Troester*.

Jutro w Ogrodzie P. Ohma za Wolskiemi rogatkami, MUZYKALNA ZABAWA pod Dyr: JP. *Szyndlera*.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni przy ul: Długiej Nr 574, wprost Nalewek. PP. *Nowakowskie* grać będą.

KARETY do WIERZBNA od godziny 3½, a OMNIBUSY po gr. 20 od Osoby od Mostu ze strony Pragi, kursować iutro będą do Zacisza.

Jutro w *Kaskadzie* za Marymontskiemi Rogatkami, dla uprzyiemnienia Łaskawym Gościom chwil, tamże przechadzki używaiącym, grać będzie od rana TERCET z Czeskiej *Pragi*.

Jutro w Ogrodzie DOLINA SZWAJCARSKA zwanym, uprzyiemniać będzie Spacer Szanownej Publiczności ORKIESTRA, składaiąca się z 50ciu osób.

Poiutrze w Ogródku Zielonym przy ulicy Mokotowskiej, Orkiestra pod Dyrekcją JP. *Szyndlera* grać będzie.

Jutro w Handlu *Maiewskiego* przy rogu ulic Bednarskiej i Sowiej, na Śniadanie: Indyk fasz:, Gęś, Kapłon, Pieczeń baran:, Polędwica, Kotlety, Zrazy, Flaki, Kurczęta, Raki, i Szparagi. — Poiutrze, Jesiotr, Sandacz, Szczupak, Karp, Okoń, Węgórz, etc.